Riedsútstel

Ried	:	22 april 2021
Agindapunt	:	10
Status	:	Mening vormend/Besluitvormend
Program	:	Programma 7 - Volksgezondheid en milieu
Eardere behandeling	:	-
Portefúljehâlder	:	Dhr. J. Spoelstra
Amtner	:	Dhr. J.A. Wiegersma / dhr. A.J. Zijlstra
Taheakke	:	Bijlage 1 - Brief wijzigingen GR FUMO Bijlage 2 - Voorstel GR FUMO Bijlage 3 - Voorstel GR FUMO (met wijzigingen bijhouden) Bijlage 4 - Memo FUMO (wijzigen GR / financieringssysteem) Bijlage 5 - Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting Bijlage 6 - Ontwerpbegroting FUMO 2021 Bijlage 7 - Zienswijze brief
Saak- en stiknûmer	:	Z2021-00106 / S2021-02458

Underwerp
Ontwerpbegroting FUMO 2022 / Wijziging GR

Wy stelle jo foar te besluten om:
1. in te stemmen met de voorgestelde wijziging GR FUMO;
2. kennis te nemen van de ontwerpbegroting FUMO 2022;
3. naar aanleiding hiervan de zienswijze vast te stellen;
4. de gevolgen van de ontwerpbegroting 2022 van de FUMO, na vaststelling door het algemeen bestuur van de FUMO te verwerken in de gemeentelijke begroting.

Koarte gearfetting
Wijzigen GR
Onlangs heeft het AB van de FUMO besloten een nieuwe financieringssystematiek vast te stellen. Waar nu nog een vaste bijdrage wordt betaald zal straks afgerekend worden op basis van daadwerkelijke afname van taken, met als doel een eerlijkere en transparantere wijze van betalen van de afgenomen taken. Onze gemeente heeft structureel meer taken afgenomen dan waarvoor is betaald. De nieuwe systematiek is dan ook in zoverre nadelig. Om de wijziging vorm te geven is het noodzakelijk dat de GR wordt gewijzigd. Gelijktijdig wordt de GR op enkele kleine onderdelen gewijzigd, zoals het inpassen van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren, het aanpassen van enkele gemeentenamen, en de beoogde inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2022. Omdat de begroting 2022 is gebonden aan de nieuwe financieringssystematiek vindt de behandeling van deze GR gelijktijdig met de ontwerpbegroting FUMO 2022 plaats.

De financieringssystematiek is gewijzigd voor dat u met de wijziging van de GR heeft ingestemd. Er kan alleen tegen een wijziging van de GR worden gestemd vanwege juridische grondslagen of als het algemeen belang in het geding is. Er wordt dan ook onvoldoende rekening gehouden met uw rol. Daarnaast komt de wijziging niet tegemoet aan uw aangenomen motie van 12 november 2020 om voor gemeenschappelijke regelingen de nullijn te hanteren. Derhalve heeft onze AB-vertegenwoordiger dan uitdrukkelijk niet met dit voorstel op de AB-vergadering ingestemd.

Ontwerpbegroting
In totaliteit neemt de ontwerpbegroting van 2022 met circa 500.000, - euro toe. De toename is het gevolg van indexering en het gevolg van besluiten door individuele deelnemers om meer taken bij de FUMO onder te brengen.

De ontwerpbegroting 2022 maakt dat de deelnemersbijdrage voor onze gemeente met 40.636,- euro gaat toenemen van 356.703,- euro naar 397.338,- euro. De toename is grotendeels het gevolg van een aanpassing in de financieringssystematiek. Nu nog betalen wij een vaste bijdragen per bedrijf dat is ingebracht bij de FUMO. Vanaf 2022 zal worden afgerekend op basis van uitgevoerde werkzaamheden. Sinds de oprichting van de FUMO hebben wij structureel meer taken afgenomen dan waarvoor is betaald. De nieuwe systematiek is daarom ook voor ons nadelig.

Foech ried/kolleezje:
Als deelnemer in deze GR wordt de gemeenteraad, op grond van artikel 28 van de Gr FUMO, in kennis gesteld van de ontwerpbegroting, en in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven.

Ynlieding
Wijzigen GR
Op basis van de GR is het dagelijks bestuur van de FUMO handelingsbevoegd in plaats van de colleges en het algemeen bestuur in plaats van de gemeenteraden. De vertegenwoordigende bestuursorganen (raden, staten en AB WF) hebben een toezichthoudende en controlerende taak (toestemming geven, zienswijzen indienen) bij gemeenschappelijke regelingen. Dit is geregeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De uitvoerende bestuursorganen (de colleges resp. dagelijks bestuur WF) hebben niet alleen voor het deelnemen in de regeling, maar ook voor het wijzigen van de regeling toestemming van hun vertegenwoordigende bestuursorganen nodig. Toestemming kan alleen worden onthouden als er sprake is van strijd met het recht of het algemeen belang.

In 2017 is de ontwikkelagenda FUMO 2.0 vastgesteld door het algemeen bestuur van de FUMO. De focus in de ontwikkelagenda ligt bij het op orde krijgen van de basis: meer effectgericht werken op basis van een Fryslânbreed uitvoeringsprogramma met een realistische taakstelling.

Het programma 'Begroten & Verantwoorden' (zijnde een van de vijf programma's binnen FUMO 2.0) omvatte onder andere een actielijn 'nieuwe objectieve grondslagen voor de begroting'. Het aanpassen van de financieringssystematiek wordt als noodzakelijk gezien om eerlijk en transparant te verrekenen met de deelnemers en uiteindelijk toe te groeien naar een onafhankelijke en betrouwbare kennispartner die de klant centraal stelt. In de helft van het aantal zienswijzen van deelnemers die door de FUMO zijn ontvangen in reactie op de ontwerpbegroting 2021 is hiervoor ook nadrukkelijk aandacht gevraagd en is bij de FUMO aangegeven dit onderwerp met de nodige spoed af te ronden.

Actualisering van de gemeenschappelijke regeling (GR) is daarom noodzakelijk alsmede voor de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en het toekomstige stelsel Omgevingsrecht. (1 januari 2022) ook reden van aanpassing, omdat de wetgeving (Wabo) waarnaar wordt verwezen in de huidige GR dan niet meer geldend is. Gelijktijdig met deze aanpassing worden enkele redactionele aanpassingen (bijv. andere benaming van deelnemers gezien fusies van gemeenten) voorgesteld waarbij wordt aangesloten op de praktijk en bepaalde artikelen zijn verduidelijkt. In de bij dit voorstel behorende bijlage worden alle wijzigingen uitvoerig toegelicht.

Ontwerpbegroting
Voor u ligt de ontwerpbegroting 2022 van de FUMO. Het dagelijks bestuur (DB) van de FUMO heeft deze ontwerpbegroting vastgesteld. Op grond van artikel 28 van de Gemeenschappelijke regeling FUMO worden Provinciale Staten van Fryslân, het algemeen bestuur van het Wetterskip Fryslân en de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld zienswijzen over de ontwerpbegroting naar voren te brengen.

Te berikken effekt
Wijzigen GR
Met de nieuwe financieringssystematiek zal enkel betaald hoeven te worden voor de afgenomen taken. Nu wordt nog betaald op basis van het aantal bedrijven dat is ingebracht bij de FUMO. In de praktijk is gebleken dat op basis van de huidige systematiek sommige deelnemers structureel te veel betalen en anderen te weinig. De nieuwe systematiek ziet dan ook op een eerlijkere en transparantere wijze van financieren.

Ontwerpbegroting
Wij willen bereiken dat verantwoorde (financiële) keuzes worden gemaakt. In dat kader is de begrotingswijziging dan ook tegen het licht gehouden. In dit advies wordt u nader over de inhoud van de begrotingswijziging op de hoogte gesteld. Als gemeente hebben wij sinds de oprichting van de FUMO structureel meer taken afgenomen dan waarvoor is betaald. De nieuwe systematiek is dan wel eerlijker maar voor ons wel nadelig.

Arguminten
Wijzigen GR
1. De toestemming van de raad is wettelijk vereist.
Artikel 73 van de Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat colleges/dagelijks bestuur voor wat betreft hun eigen taken en bevoegdheden een gemeenschappelijke regeling kunnen treffen en wijzigen. Hiervan is bij de FUMO sprake. De colleges hebben hiervoor echter wel toestemming nodig van hun vertegenwoordigende organen. Daarom zal de wijziging van de GR ook worden voorgelegd aan de raad (gelijktijdig met de begroting 2022).

2. Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) (o.a. artikel 17 GR)
De regeling wordt aangepast in verband met de inwerkingtreding van de Wnra per 1 januari 2020. Ambtenaren vallen nu onder het burgerlijk recht en in de huidige GR staat nog dat ambtenaren vallen onder het ambtenarenrecht. De wijziging van de GR maakt het mogelijk om voor de medewerkers van de Omgevingsdienst te bepalen onder welke voorwaarden arbeidsovereenkomsten worden aangegaan en welke CAO op het personeel van de Omgevingsdienst van toepassing is.

3. Begroting en Kostenverdeling en bijdrage (artikel 29 en 30 GR)
Door het algemeen bestuur is in overeenstemming met artikel 79 Wgr op 10 december 2020 ingestemd met het sturings- en financieringsmodel FUMO. In dit model zijn de uitgangspunten en methodiek beschreven aan de hand waarvan de ontwerpbegroting voor het jaar 2022 wordt opgesteld. Voor de daadwerkelijke uitvoering van dit model is een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling nodig.

4. Het nieuwe stelsel Omgevingsrecht (o.a. artikelen 2, 3 en 4 GR)
De regeling wordt aangepast in verband met de inwerkingtreding van het nieuwe stelsel Omgevingsrecht per 1 januari 2022. De wijziging van de GR verwijst direct naar het hierin vastgelegde basistakenpakket waardoor bijlage 1 in de oorspronkelijke regeling kan worden geschrapt.

5. Door de voorgestelde wijzigingen is de gemeenschappelijke regeling weer actueel
Het voorstel is om de regeling aan te passen aan de (toekomstige) wet- en regelgeving zodat in de regelingen geen verwijzingen staan naar oude wet- en regelgeving. Daarnaast worden enkele redactionele aanpassingen opgenomen waarbij wordt aangesloten op de praktijk (bijv. andere benaming van deelnemers gezien fusies van gemeenten) en bepaalde artikelen zijn verduidelijkt.

Ontwerpbegroting
In totaliteit neemt de ontwerpbegroting van 2022 met circa 500.000, - euro toe. De toename is grotendeels het gevolg van indexering en het gevolg van besluiten door individuele deelnemers om meer taken bij de FUMO onder te brengen.

De ontwerpbegroting 2022 maakt dat de deelnemersbijdrage voor onze gemeente met € 40.636,- euro gaat toenemen van 356.703,- euro naar 397.338,- euro. De toename is grotendeels het gevolg van een aanpassing in de financieringssystematiek. Deze aanpassing leidt tot een financieel nadeel van 34.557,- euro. Nu nog betalen wij een vaste bijdragen per bedrijf dat is ingebracht bij de FUMO. Vanaf 2022 zal worden afgerekend op basis van uitgevoerde werkzaamheden. De bijdrage 2022 is vastgesteld op basis van ervaringscijfers van de afgelopen jaren.

Naast het nadeel vanwege de gewijzigde financieringssystematiek zijn de volgende mutaties van belang op onze deelnemersbijdrage:

1. Asbest
Het aantal asbestmeldingen blijkt voor onze gemeente lager te zijn dan verwacht. De kosten voor deze taak zijn dan in de ontwerpbegroting ook gematigd met 13.163,- euro. Voor het jaar 2022 verwachten wij 80 meldingen. Er vindt aan het eind van het jaar een afrekening plaats op basis van uiteindelijke aantallen.

2. Bodem
Het aantal meldingen besluit bodemkwaliteit (bkk) blijkt voor onze gemeente hoger te zijn dan verwacht. De kosten voor deze taak zijn dan in de ontwerpbegroting ook verhoogd met 16.475,- euro. Voor het jaar 2022 verwachten wij 90 meldingen. Er vindt aan het eind van het jaar een afrekening plaats op basis van uiteindelijke aantallen. Er vindt nader overleg plaats over de toetsing van de meldingen om daarmee ook het kostenniveau te beïnvloeden.

3. Plustaken
De kosten voor de plustaken nemen met 411,- euro af. Het gaat om een zeer beperkte afname die samenhangt met het aantal taken dat wordt ingebracht. In zoverre zal de inbreng ook altijd aan enige fluctuatie onderhevig zijn.

4. Collectieve opdrachten
Ten opzichte van de begroting 2021 neemt onze bijdrage voor deze taken met 2.991,- euro toe. De verhoging komt door het hoger uurtarief en een beperkte wijziging in taken. Gelet op de taken die hiervoor worden uitgevoerd achten wij deze aanvullende bijdrage redelijk.

5. Implementatie omgevingswet
De FUMO heeft voor onze gemeente voor het jaar 2022 een bedrag voor deze taak begroot van 1636,- euro (was 2021 3.990,- euro). De bijdrage voor het uitvoeren van deze taak achten wij redelijk.

6. Transitiebegroting

De transitiebegroting bestaat uit posten waarvan de kosten tijdelijk hoger zijn dan de in de reguliere begroting gehanteerde uitgangspunten. De kosten zijn tijdelijk hoger om de basis op orde te krijgen. Onze bijdrage aan de transitiebegroting is ten opzichte van 2021 in de ontwerpbegroting 2022 met 1.001,- euro toegenomen.

7. Overheadkosten

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van december is afgesproken dat de norm voor overhead van 24% voor 2021 wordt losgelaten. Daarbij is toen ook aangegeven dat deelnemers in de zienswijze bij de ontwerpbegroting aan kunnen geven of dit ook toegepast kan worden voor 2022 en verder of dat er een (andere) norm gesteld moet worden. Op basis van de ontwerpbegroting 2022 komt deze norm uit op bijna 26%. Een nadere motivering ontbreekt. Geadviseerd wordt op dit punt een zienswijze in te dienen.

8. Productiviteitsnorm

De norm gaat in 2022 naar 1360 uur en ligt dan bijna 100 uur hoger dan de gerealiseerde uren; dat ziet de FUMO en ook wij als een fikse uitdaging. Hoewel corona mede boosdoener zal zijn lijkt het erop dat de FUMO onvoldoende stappen heeft gemaakt om de productiviteit op orde te krijgen. Geadviseerd wordt op dit punt een zienswijze in te dienen.

Gelet op de financiële gevolgen van de ontwerpbegroting wordt voorgesteld daarmee in te stemmen. Wat betreft de invloeden van het verhogen van de overheadkosten en productiviteitsnorm wordt u voorgesteld een zienswijze in te dienen. Voor de inhoud van de zienswijze wordt verwezen naar de als bijlage opgenomen brief.

Alternativen

Wijzigen GR

Toestemming van de gemeenteraden is op grond van artikel 73, lid 2 en lid 3 noodzakelijk.
De toestemming kan door de gemeenteraad slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (zie ook titel 10.2 van de Algemene wet bestuursrecht, in het bijzonder art. 10:32 lid 1 jo. art. 10:26 Awb). Het vertegenwoordigend orgaan (i.c. de gemeenteraad) moet bij de beoordeling van de aanvraag om toestemming een zekere terughoudendheid betrachten. Onder strijd met het recht valt zowel het geschreven als het ongeschreven recht. Bij strijd met het algemeen belang gaat het om een grond die in de wet niet nauwkeurig gespecificeerd kan worden. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden dat het volksvertegenwoordigend orgaan meent dat het ondoelmatig is om ten aanzien van de desbetreffende belangen samen te werken met andere gemeenten, de provincie en/of het waterschap. De plicht tot een zekere terughoudende beoordeling van de aanvraag impliceert dat het algemeen bestuur alleen tot strijd met het algemeen belang kan oordelen als de bezwaren tegen de samenwerking overwegend zijn. Een wijziging van de gemeentelijke bijdrage (zoals nu het geval is) leidt niet tot strijd met het algemeen belang.

Mocht u desondanks toch tegen de wijziging van de GR stemmen dan heeft dit tot gevolg dat de nieuwe financieringssystematiek niet kan worden doorgevoerd. Tevens heeft dit tot gevolg dat de ontwerpbegroting, welke is gebaseerd op deze systematiek, niet houdbaar zal zijn. Er zal een nieuwe ontwerpbegroting moeten worden gemaakt op basis van de oude systematiek.

Ontwerpbegroting

Door het indienen van zienswijzen kan de raad haar invloed uitoefenen op het resultaat van de definitieve begroting. Door het AB worden de zienswijzen betrokken bij de besluitvorming.

Kanttekenings/risiko's
Wijzigen GR
1. *Een wijziging van de regeling komt pas tot stand als de deelnemers hierover een besluit hebben genomen.*

Een wijziging komt pas tot stand als er voldoende besluiten tot wijziging van de deelnemers zijn genomen. Het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling verloopt volgens het bepaalde in artikel 35 GR FUMO. Een aantal artikelen genoemd in lid 3 van artikel 35 GR kunnen alleen gewijzigd worden indien **alle** deelnemers daarmee instemmen. Voor de overige artikelen geldt dat ten minste twee derde van de deelnemers een gelijkluidend besluit moeten nemen wil de wijziging plaatsvinden. Voor het gros van de voorgestelde wijzigingen is instemming van **alle** deelnemers vereist. Dit betekent dat o.a. het veranderen van de financieringssystematiek FUMO-brede consensus vraagt.

Ontwerpbegroting
Het advies is om tet reageren op de ontwerpbegroting FUMO 2022 met als doel te bewerkstelligen dat in de definitieve begroting rekenschap wordt gehouden met de door ons ingediende zienswijzen.

Finânsjes
Wijzigen GR
Het wijzigen van de GR heeft geen directe financiële gevolgen. Omdat in dit geval de GR wordt gewijzigd voor het introduceren van een nieuwe financieringssystematiek is er wel sprake van indirecte gevolgen.

Ontwerpbegroting
In totaliteit neemt de reguliere ontwerpbegroting van 2022 met circa 500.000, - euro toe. De toename is het gevolg van indexering en het gevolg van besluiten door individuele deelnemers om meer taken bij de FUMO onder te brengen. De totale deelnemersbijdrage stijgt met 40.636 euro naar 397.338,- euro.

Gearwurking
Dit stuk is in samenwerking met de Werkmaatschappij en Tytsjerksteradiel tot stand gekomen.

Ferfolchtrajekt
Na behandeling zal de brief met zienswijzen worden verzonden. Het dagelijks bestuur van de FUMO zal de zienswijzen behandelen, en daarna definitieve begrotingswijziging ter akkoord voorleggen aan het algemeen bestuur.

Evaluaasje
Onze AB-vertegenwoordiger volgt de ontwikkelingen kritisch en zorgt dat u indien nodig wordt geïnformeerd. De informatie (de AB-stukken) zijn ook voor de raad beschikbaar op de website van de FUMO (www.fumo.nl). De AB-vergaderingen zijn daarnaast ook openbaar toegankelijk. Middels de jaarstukken wordt de raad geïnformeerd over het gevoerde beleid en vindt de financiële verantwoording plaats.

Buitenpost, 1 april 2021

het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,	burgemeester,
dhr. mr. M.P. de Jong	dhr. mr. O.F. Brouwer

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 1 april 2021, punt nr.: 10;

Beslút:

1. in te stemmen met de voorgestelde wijziging GR FUMO;
2. kennis te nemen van de ontwerpbegroting FUMO 2022;
3. naar aanleiding hiervan de zienswijze vast te stellen;
4. de gevolgen van de ontwerpbegroting 2022 van de FUMO, na vaststelling door het algemeen bestuur van de FUMO te verwerken in de gemeentelijke begroting.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Achtkarspelen van 22 april 2021.

De griffier,	De voorzitter,
Mevr. R. de Vries-Mulder	Dhr. mr. O.F. Brouwer